

Motion till riksdagen 2005/06:So407

av Solveig Hellquist och Lars Tysklind (fp)

Reformerad tandvårdsförsäkring

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om en reformerad tandvårdsförsäkring med ett högkostnadsskydd för alla och som premierar förebyggande vård.

Motivering

Tänderna är en del av kroppen. Ändå är det betydligt kostsammare att få en infektion i munnen än en infektion någon annanstans i kroppen. För behandling av en infektion i munhålan, d.v.s. en mycket känslig del av kroppen, får man betala stora summor själv, men om infektionen sitter någon annanstans utgår ekonomisk ersättning via sjukförsäkringen. Det innebär att många inte har råd att gå till tandläkaren idag. Det är särskilt allvarligt när det gäller unga vuxna och låginkomsttagare.

De senaste 30 åren har tandvårdsersättningen urholkats väsentligt. År 1974 kostade t.ex. en rotfyllning 260 kr. Den enskilde betalade bara 130 kr eftersom staten betalade halva kostnaden. Ett konkret exempel från idag är att om rotfyllningen kostar 3 276 kr får den enskilde betala 2 724 kr då ersättningen från tandvårdsförsäkringen är 552 kr. Med andra ord ersätts nu cirka en sjättedel av staten.

Statens kostnad för tandvårdsförsäkringen var ungefär densamma mellan åren 1996 och 2003 – ca 2,6 miljarder kronor. 2004 steg den till 3,1 miljarder. En stor skillnad är också att fördelningen av pengarna har förändrats. 1996 fördelades kakan ungefär lika mellan olika åldersgrupper. Kostnadsökningen 2004 beror till absolut största del på de ökade utgifter som högkostnadsskyddet för protetik för gruppen 65 år och äldre medfört. Cirka hälften av den totala kostnaden för tandvårdsförsäkringen går idag till denna grupp.

Anledningen till detta är att ett särskilt högkostnadsskydd infördes år 2002 för gruppen 65+. Det innebär att man inte behöver betala mer än 7 700 kr exklusive material för broar, kronor, implantat och avtagbara proteser.

Fel! Okänt namn på

Tankefelet är att man styr stora ekonomiska resurser mot en åldersgrupp i stället för mot de patienter som har stora vårdbehov, oavsett ålder.

Tandvårdsförsäkringens utformning innebär att många som närmar sig 65-årsåldern väntar med att gå till tandläkaren. Men vad gör man i dagsläget om tänderna börjar rasa när man är 30, 40 eller 50 år? Måste man ta ett banklån på femtio eller hundra tusen kronor? Om man är i 60-årsåldern och av olika anledningar får stora tandproblem står valet mellan att själv betala tiotusentals kronor eller vänta till högkostnadsskyddet träder i kraft. Högkostnadsskyddet för äldre gäller dock enbart för protetik, dvs. inte för rotfyllningar och tandlossningsbehandling. Det innebär att det blir betydligt billigare att ta bort dåliga tänder och att göra implantat i stället för att genomgå annan behandling – en styrning av vården som ger onödigt höga kostnader för samhället.

I tandvårdslagen står det att alla har rätt till tandvård på lika villkor. Så är inte fallet idag. En stor del av samhällets kostnader går till implantat och stora protetiska konstruktioner. En mycket liten del går till förebyggande tandvård. Detta torde få allvarliga konsekvenser i framtiden – inte minst i form av stora kostnader för dagens unga vuxna.

Tandvårdsförsäkringen måste därför reformeras så att utgångspunkten för ersättning blir det individuella behovet av tandvård. Försäkringen skall innehålla ett högkostnadsskydd som ger rimliga kostnader för alla och förebyggande vård skall premieras.

Stockholm den 23 september 2005

Solveig Hellquist (fp)

Lars Tysklind (fp)